

การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

LOCAL PARTICIPATORY MANAGEMENT FOR THE DEVELOPMENT OF CORE VALUES IN PRIMARY SCHOOL STUDENTS

พีระ รัตนวิจิตร¹ กัญยกร อัครรัตนากอร์² นัททกานท์ รัตนวิจิตร³ และวิทยา บริบูรณ์ทรัพย์⁴

Peera Ruttanawijit¹, Kunyakorn Aukrarattanakorn², Nattakarn Ruttanawijit³ and

Vitaya Boriboonsub⁴

Article History

Received: 02-10-2024; Revised: 30-03-2025; Accepted: 30-03-2025

<https://doi.org/10.14456/issc.2025.15>

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การวิจัย: 1) ศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุ และแนวทางพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา (2) ศึกษาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน (3) ศึกษาผลการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน **วิจัยการวิจัย:** มี 3 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุ และแนวทางพัฒนาค่านิยมหลัก ผ่านการระดมความคิดเห็นและศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (2) ศึกษาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น โดยสังเคราะห์แนวทาง ยกร่างคู่มือ สนทนากลุ่ม ตรวจสอบคุณภาพ และทดลองใช้ (3) ศึกษาผลการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยวิเคราะห์ผลการพัฒนาค่านิยมหลักและความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง **ผลการวิจัย:** พบว่าผู้เรียนขาดการพัฒนาค่านิยมหลักจากกิจกรรมที่ท้องถิ่นมีส่วนร่วมซึ่งขาดความต่อเนื่องและความหลากหลาย ขณะที่สถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเป็นแนวทางหลัก ผลการสังเคราะห์แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การร่วมวางแผน ปฏิบัติ ติดตาม และสะท้อนผล โดยพัฒนาค่านิยมหลักของนักเรียนผ่าน 4 กิจกรรม คู่มือที่พัฒนาขึ้นได้รับการรับรองว่ามีความเหมาะสม และการทดลองใช้พบว่ามีความพึงพอใจสูง ผู้เรียนมีผลพัฒนาค่านิยมหลักในระดับดีเยี่ยม และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจในระดับสูงสุด

คำสำคัญ: การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น; การพัฒนาค่านิยมหลัก, ค่านิยมหลักของผู้เรียน

^{1 - 4} นักวิชาการอิสระ

Independent Academic Email: dr.peera2502@gmail.com *Corresponding Author

ABSTRACT

Objectives: 1) To study the problems, causes and development approaches for primary school students' core values. (2) To study the local participatory administration approach for developing students' core values. (3) To study the results of local participatory administration in developing students' core values.

Methods: There are 3 steps: (1) To study the problems, causes and development approaches for core values through brainstorming and field visits to educational institutions with excellent practices. (2) To study the local participatory administration approach by synthesizing the approaches, drafting a manual, holding group discussions, checking the quality, and testing it. (3) To study the results of participatory administration by analyzing the results of core value development and satisfaction of stakeholders. **Results:** It was found that students lacked core value development from local participation activities that lacked continuity and diversity, while educational institutions with excellent practices used local participatory administration as the main approach. The results of the synthesis of participatory administration approaches consisted of 4 steps: joint planning, implementation, monitoring, and reflection, by developing students' core values through 4 activities. The developed manual was certified as appropriate, and the trial use found that it was of high quality. Students had excellent core value development results, and stakeholders had the highest level of satisfaction.

Keywords: local participative management; developing core value

1. บทนำ

แนวคิดของการจัดการศึกษาโดยองค์กรชุมชนมีส่วนร่วมเป็นแนวความคิดที่เป็นการจัดการศึกษาที่ต้องใช้ความร่วมมือระหว่างบ้าน-วัด-โรงเรียน หรือที่เรียกว่า “บวร” ซึ่งผลการจัดการศึกษาขององค์กรหลักทั้งสามของชุมชน สามารถตอบสนองความต้องการในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาในชุมชนนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 ใน (ราชกิจจานุเบกษา, 2560) บัญญัติไว้ว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาตามวาระหนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริม ให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการกำกับ ส่งเสริม และสนับสนุน ให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษา

แห่งชาติ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ การดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ในการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาหรือให้ประชาชนได้รับการศึกษา รัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามความถนัดของตน ให้จัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ซึ่งหน้าที่ในการศึกษาของรัฐนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจะลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และทำให้โอกาสทางการศึกษาของทุกคนทัดเทียมกันอย่างแท้จริงสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ในกระทรวงศึกษาธิการ (2545) ได้บัญญัติหลักสำคัญของการจัดการศึกษาไว้ในมาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และ มาตรา 9 (2) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มาตรา 9 (6) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นนอกจากรัฐยังให้ความสำคัญของการศึกษาที่เกี่ยวกับพัฒนาบุคคล โดยได้กำหนดไว้ว่า “การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกการอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางด้านวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต” ซึ่งในการสร้างความเจริญงอกงามของบุคคล และสังคมตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ คือ การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมอัน

นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ระบุว่าจัดการศึกษาต้องพัฒนาให้ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ ควบคู่กับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ควรส่งเสริมการพัฒนาค่านิยมหลักให้ครบทั้ง 12 ประการ ซึ่งหน่วยงานด้านการจัดการศึกษาได้นำแนวทางเรื่องค่านิยมหลักไปประกอบการวางกลยุทธ์และนโยบาย เพื่อการพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม ค่านิยม และวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557) ได้ประกาศคำสั่งที่ ศธ 04010/ว1324 ลงวันที่ 29 กันยายน 2557 เรื่องแนวปฏิบัติเกี่ยวกับค่านิยมหลัก 12 ประการ สู่การปฏิบัติ โดยให้สถานศึกษาปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมหลัก 12 ประการ ให้กับผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เน้นการจัดกิจกรรมในชีวิตประจำวันจนเกิดเป็นพฤติกรรมที่ยั่งยืนของผู้เรียน จึงกำหนดจุดเน้นและวิธีการเรียนรู้ อย่างเข้มข้นในแต่ละระดับชั้น ดังนี้ 1) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม 3) กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ 4) ใฝ่หาความรู้หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม 5) รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม 6) มีศีลธรรมรักษาความสัตย์ ห่วงดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่ และแบ่งปัน 7) เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง 8) มีระเบียบวินัยเคารพกฎหมาย ฝึน่อยุ่จักการเคารพผู้ใหญ่ 9) มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 10) รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม โดยมีภูมิคุ้มกันที่ดี 11) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา และ 12) คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและต่อชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 (2551) ยังได้ระบุปัญหาการพัฒนาการจัดการศึกษาที่ให้ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ ควบคู่กับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ควรส่งเสริมการพัฒนาค่านิยมหลักไว้ว่า แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาดังกล่าวนี้นี้ ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงก็คือ สถานศึกษาโดยเฉพาะครูผู้สอน สอดคล้องกับ ดิเรก พรสีมา (2559) ได้กล่าวว่า การเสริมสร้างค่านิยม 12 ประการนั้นจะมอบหมายให้เป็นหน้าที่ของสถานศึกษา โดยคณะกรรมการผู้สอนเพียงฝ่ายเดียวนั้น คงจะไม่ประสบผลสำเร็จ จะต้องอาศัยความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่าย หลาย ๆ องค์กร หลาย ๆ สถาบัน เช่นเดียวกับ (Kohlberg, 1964) ระบุว่า พัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์มีได้บรรลุจุดสมบูรณ์เมื่ออายุได้ 10 ปี แต่พัฒนาการยังดำเนินต่อไปอีกหลายขั้นตอน จากอายุ 11 – 25 ปี และยังเชื่อว่า ในการจัดชั้นพัฒนาการทางจริยธรรมนั้น จะต้องใช้การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมอย่างเดียวกันนั้น ซึ่งเด็กในวัยนี้เหมาะสมที่จะปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมเป็นอย่างยิ่ง ถ้าปลูกฝังเมื่อเด็กโตกว่านี้ ก็จะไม่เกิดผลตามต้องการ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพัฒนาการ ทางร่างกาย และพัฒนาการทางจิตใจของเด็กซึ่งเกิดและเปลี่ยนแปลงไปเสมอ เช่นเดียวกับ รุ่งอรุณ เขียวพุ่มพวง (2557) ที่กล่าวว่า ปัจจุบันความเจริญทางวัตถุก้าวหน้า พัฒนา ไปอย่างรวดเร็ว ทำให้สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงและเกิดความหยาบคายทางคุณธรรม จริยธรรม จึงควรเร่งพัฒนาคุณธรรมค่านิยมกับเด็กตั้งแต่วัยประถมศึกษา

ซึ่งในบริบทของโรงเรียนวัดสวนแตง เป็นสถานศึกษาประถมศึกษาที่เปิดทำการเรียนการสอนผู้เรียน ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จึงดำเนินการจัดกิจกรรมปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนดังกล่าว โดยมีผลรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (2554) ได้วิเคราะห์คุณภาพสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการศึกษา สถานศึกษายังไม่มีมาตรการส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานหรือท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับและติดตามการดำเนินการของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน และจากผลการประเมิน (SWOT) ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (2560) ยังระบุจุดที่ควรพัฒนาว่า สถานศึกษาควรสร้างเครือข่ายและเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการสถานศึกษาให้มากขึ้น ควรขอความร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการเสนอความคิดเห็นในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็ง มีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา และการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษามากขึ้น และจากการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา (2560 : 25) พบว่า ผลการประเมินคุณภาพค่านิยมหลักของผู้เรียน มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม ต่ำกว่าเกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดไว้สูงสุด พบว่า แต่ละระดับชั้นมีผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียน ต่ำกว่าเกณฑ์การผ่านตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดไว้สูงสุด (เชิงพัฒนา)

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่โดยตรงในการรับผิดชอบการบริหารจัดการศึกษาและการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนโรงเรียนวัดสวนแตง จึงมีความจำเป็นต้องศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนโรงเรียนวัดสวนแตง โดยการระดมความคิดเห็นกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาของโรงเรียนวัดสวนแตง เพื่อนำข้อมูลมากำหนดวิธีการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน สอดคล้องกับ นุคซี (Nucci, 2015) ระบุว่า สถานศึกษาเป็นแหล่งอบรมสั่งสอน และเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมแก่เด็กเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมผู้เรียนโดยบทบาทของสถานศึกษาในการปลูกฝังคุณธรรมให้กับผู้เรียน และเป็นไปตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559) ที่ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า ค่านิยมหลักของผู้เรียนควรส่งเสริมและพัฒนาให้กับผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องเช่นกัน

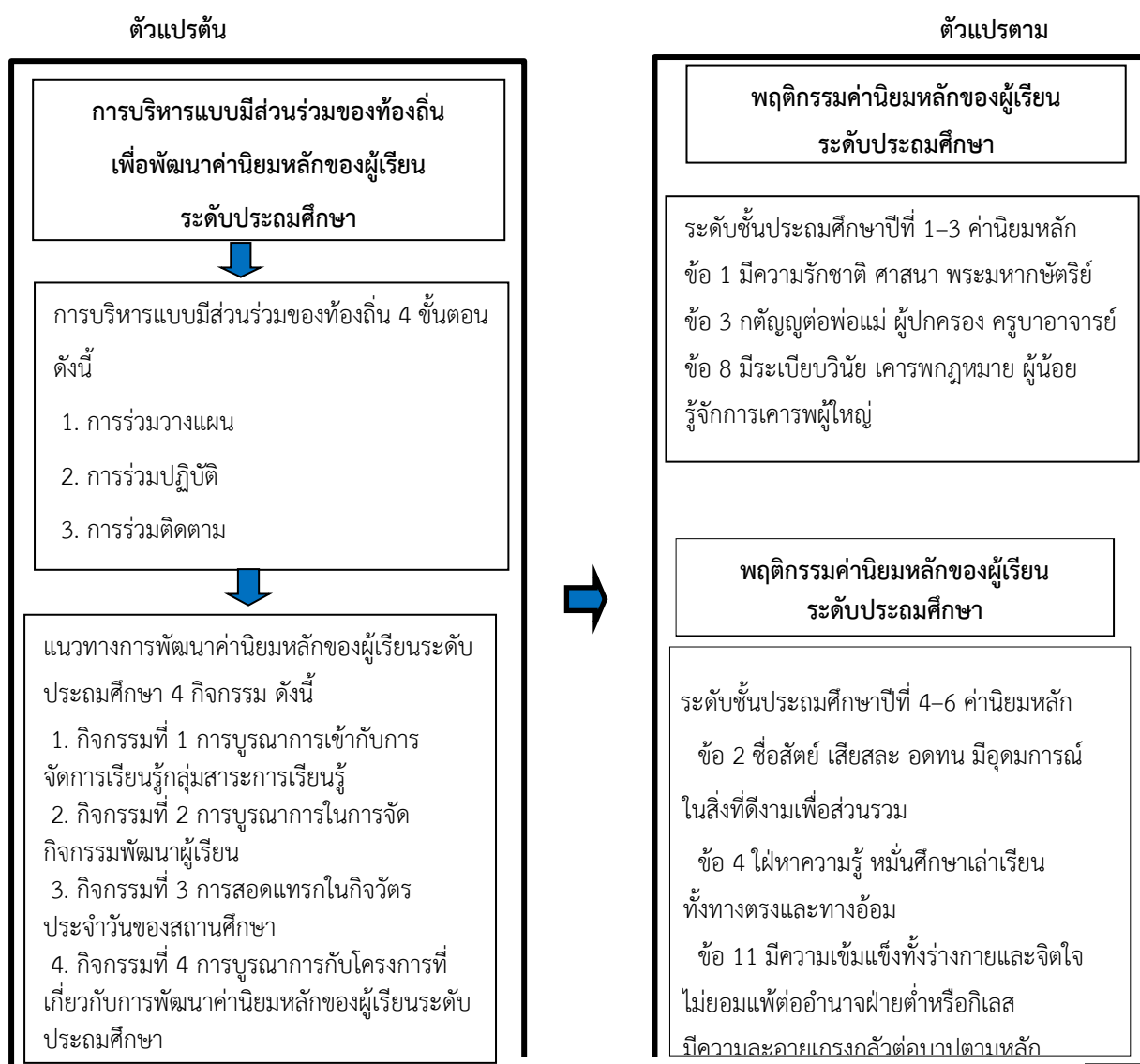
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา
3. เพื่อศึกษาผลการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

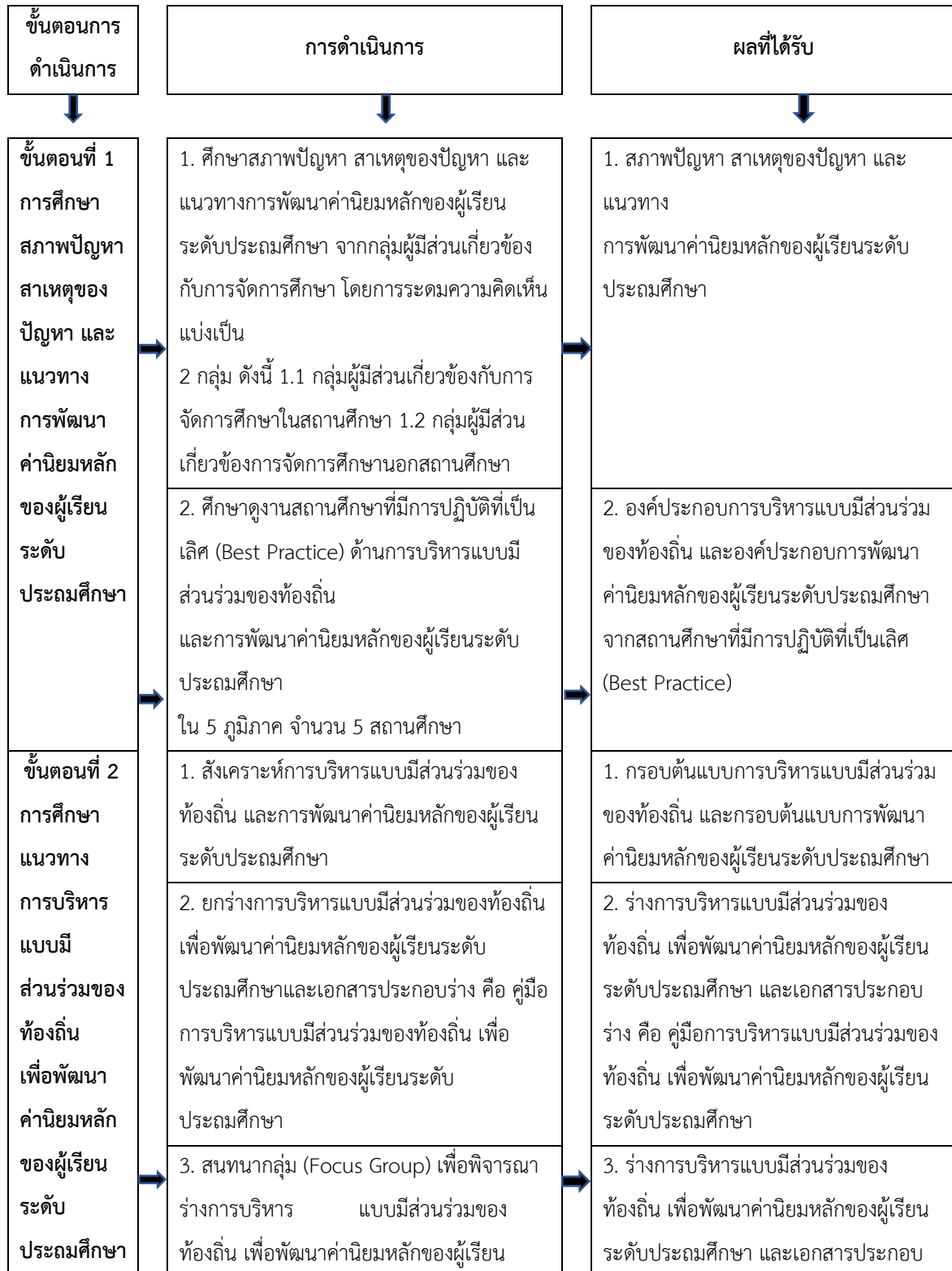
3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1

กรอบแนวคิดการวิจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

4. ระเบียบวิธีวิจัย

	ระดับประถมศึกษา และเอกสารประกอบร่าง คือ คู่มือฯ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน 4. ตรวจสอบคุณภาพร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ดังนี้ 4.1 ตรวจสอบความถูกต้องของร่างการบริหารฯ และเอกสารประกอบร่าง คือ คู่มือฯ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ 4.2 ตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ของร่างบริหารฯ และเอกสารประกอบร่าง คือ คู่มือฯ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 30 คน 5. ทดลองใช้ (Try Out) ร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และเอกสารประกอบร่าง คือ คู่มือฯ กับสถานศึกษาที่มีสภาพปัญหาและบริบทใกล้เคียงกัน ในปีการศึกษา 2562	ร่าง คือ คู่มือฯ ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 4.1 ร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และเอกสารประกอบร่าง คือ คู่มือฯ มีคุณภาพด้านความถูกต้อง และ 4.2 ร่างการบริหารฯ และเอกสารประกอบร่าง คือ คู่มือฯ มีคุณภาพด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และประโยชน์ 5. ร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และเอกสารประกอบร่าง คือ คู่มือฯ ที่มีคุณภาพ สามารถนำไปใช้แก้ปัญหา ในสถานศึกษาได้
ขั้นตอนที่ 3 การศึกษา ผลการใช้ การบริหาร แบบมีส่วนร่วม ของ ท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ค่านิยมหลัก ของผู้เรียน	1. ศึกษาผลการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มี 2 กิจกรรมย่อย ดังนี้ 1.1 ศึกษาผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดสวนแตง 1.2 ศึกษาความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดสวนแตง 2. ศึกษาผลการเผยแพร่การใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา	1. 1 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น สามารถพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนวัดสวนแตง ผ่านเกณฑ์ระดับดีเยี่ยม (ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80) ของผู้เรียนทั้งหมด 1.2 กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มีความพึงพอใจต่อการบริหารฯ ระดับมากที่สุด 2.1 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ที่นำไปเผยแพร่ สามารถพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียน

ระดับชั้น	วัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องมีความเข้าใจ	วัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องมีความเข้าใจ
ประถมศึกษา	2.1 ศึกษาผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง) 2.2 ศึกษาความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ของโรงเรียนอนุบาลหนองหญ้าไซ (วัดหนองหลวง)	เกณฑ์ระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด 2.2 กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มีความพึงพอใจต่อการบริหารระดับมากที่สุด

5. ผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

1. ระดมความคิดเห็นกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้สรุปตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา พบว่า สภาพปัญหาการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เกิดจากผู้เรียนบางส่วนมีปัญหาในด้านพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ โดยมีสาเหตุของปัญหา การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาที่เกิดจากผู้ปกครองไม่มีเวลาอบรมดูแลและสถานศึกษายังขาด การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านค่านิยมหลักที่ชัดเจนและต่อเนื่องสม่ำเสมอ ซึ่งสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาและการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน และสถานศึกษาควรมีแนวทางการจัดกิจกรรมปลูกฝังและพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนอย่างหลากหลายต่อเนื่องสม่ำเสมอ เช่น กิจกรรมประจำวัน จัดทำโครงการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน สอดแทรกในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนบูรณาการในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นต้นโดยเปิดโอกาสให้ชุมชน หรือท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาให้มากขึ้น

2. ศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

ผลการศึกษสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) 5 ภูมิภาค 5 สถานศึกษา โดยรวม พบว่า มีผลการสังเคราะห์ภาพรวมเป็นองค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และองค์ประกอบพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน 5 กิจกรรม ดังนี้ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมติดตาม 4) การร่วมประเมิน 5) การร่วมปรับปรุงแก้ไข และ 6) การร่วมสะท้อนผล และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 5 กิจกรรม ได้แก่ 1) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน 2) การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้ 4) การสอดแทรกในกิจกรรมประจำวัน และ 5) การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

1. สังเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยสรุปเป็นกรอบต้นแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และกรอบต้นแบบการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน 4 กิจกรรม ดังนี้ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมติดตาม และ 4) การร่วมสะท้อนผล และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน 2) การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การสอดแทรกในกิจกรรมประจำวัน และ 4) การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ หลังจากที่ได้ผู้วิจัยไปศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ศึกษา หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และนำมาสังเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนวัดสวนแตงแล้ว จึงได้ยกร่างบทบาทหน้าที่ของท้องถิ่นที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา 2) ครูผู้สอน 3) ผู้นำศาสนาในท้องถิ่น 4) คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง 5) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 6) ผู้นำชุมชนในท้องถิ่น และ 7) สถานประกอบการ

2. ยกร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้ยกร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา จัดทำเป็นเอกสารประกอบร่าง คือ คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

3. สนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และเอกสารประกอบร่างฯ

ผู้วิจัยสรุปผลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ได้กรอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

4. ตรวจสอบคุณภาพร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และเอกสารประกอบร่างฯ ได้ร่างคู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาที่มีคุณภาพ

5. ทดลองใช้ (Try Out) ร่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และเอกสารประกอบร่าง คือ คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้ใช้โรงเรียนอนุบาลวัดป่าเลไลยก์ คือ ผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 451 คน

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา

1. ผลการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนวัดสวนแตง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งผู้เรียน ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ข้อ 1 ข้อ 3 และข้อ 8 กลุ่มที่สอง ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ข้อ 2 ข้อ 4 และข้อ 11 ก่อนและหลังการพัฒนา ประเมินโดยครูผู้สอน พบว่าผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด และผลการประเมินความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาของกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยรวม มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ($\mu = 4.70$), ($\sigma = 4.70$)

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

ผลการศึกษาเพื่อศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า สถานศึกษาควรมีการจัดดำเนินการกิจกรรมอย่างหลากหลาย ได้แก่ กิจกรรมประจำวัน จัดทำโครงการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน สอดแทรกในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนบูรณาการในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนหรือท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาให้มากขึ้น ทั้งนี้ผู้วิจัยยังพบอีกว่า จากผลการประเมินค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดสวนแตง ปีการศึกษา 2560 มีปัญหาไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดไว้สูงสุด (เชิงพัฒนา) คือ ผู้เรียน ผ่านเกณฑ์ระดับดีเยี่ยม (30) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2551 : 1-2) นันทนา แสนจำลาห์ (2554 : 52) และ ทำนอง ภูเกิดพิมพ์ (2556 : 124) กล่าวถึงปัจจุบันแม้ว่า ระเบียบกฎหมายจะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษามากขึ้น ซึ่งการมีส่วนร่วมนั้นเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เข้ามามีส่วนร่วม ในการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การรับผิดชอบ การวางแผน การปฏิบัติงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์หรือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดจากการบริหารงานในองค์กรให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ อรรถัย กักพล (2552 : 3-4) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลักการสากลที่ได้รับการยอมรับว่า มีความสำคัญและจำเป็นในสังคมประชาธิปไตย และกฎหมายรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกติกาสูงสุดของประเทศ สะท้อนเจตนารมณ์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างชัดเจน การมีส่วนร่วมของประชาชน มีกฎหมายหลายฉบับ ประกันสิทธิของประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมกำหนดหน้าที่ของภาครัฐในการเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วน

ผลจากการศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 5 ภูมิภาค พบว่า ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมสถานศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและมีคณะกรรมการเป็นผู้กำหนดเป้าหมาย และนโยบายในการจัดการศึกษา มุ่งพัฒนาผู้เรียนสถานศึกษาให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหาร มีขั้นตอนการดำเนินการร่วมกันประกอบด้วย 6 ขั้นตอน 5 กิจกรรม ดังนี้ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมติดตาม 4) การร่วมประเมิน 5) การร่วมปรับปรุงแก้ไข และ 6) การร่วมสะท้อนผล และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 5 กิจกรรม ได้แก่ 1) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน 2) การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้ 4) การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน และ 5) การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประชา แก้วสวัสดิ์ (2558 : 67-79) วัชร มะรังศรี (2558 : 90-102) ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังถือได้ว่า การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกด้วยซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 117) พระครูปริยัติธรรมวงศ์ (2557 : 13) กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 31-32) และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 (2557 : 5-10) ระบุไว้ว่า การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีหลากหลายแนวทาง เช่น 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติตามแผน 3) การร่วมสังเกตตรวจสอบ 4) ร่วมติดตาม 5) การร่วมประเมิน 6) การร่วมปรับปรุงแก้ไข และ 7) การร่วมพัฒนา การพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีหลากหลายแนวทาง ได้แก่ 1) การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้ 2) การบูรณาการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน 4) การบูรณาการในฐานการเรียนรู้ 5) การบูรณาการในชั่วโมง

ชุมนุม 6) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน 7) การจัดกิจกรรมค่ายคุณธรรม และ 8) การบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

ผลการศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน 4 กิจกรรม ดังนี้ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การร่วมวางแผน 2) การร่วมปฏิบัติ 3) การร่วมติดตาม และ 4) การร่วมสะท้อนผล และการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) การบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) การบูรณาการเข้ากับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน และ 4) การบูรณาการกับโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (วีรพงษ์ คล้อยดี, 2558) กล่าวถึงการพัฒนาค่านิยมหลักที่ดีและเหมาะสม จะต้องใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมที่เน้นให้ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยร่วมกันคิด ร่วมวางแผน ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมติดตามผล ซึ่งจะส่งผลให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาค่านิยมหลัก จะทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี และจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของการศึกษารวมเฉลี่ยได้

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3

ผลการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนวัดสวนแดง พบว่า กลุ่มแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 หลังการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด และกลุ่มที่สอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 หลังการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับดีเยี่ยม (3) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของผู้เรียนทั้งหมด เช่นเดียวกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ (ทับทิม แสงอินทร์, 2559) ผลการวิจัยพบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดสวนแดง โดยภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้แสดงว่าการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ไม่ใช่เรื่องของใครคนใดคนหนึ่งที่จะรับผิดชอบแต่เป็นเรื่องของทุกคนที่จะต้องร่วมด้วยช่วยกันสร้างสรรค์และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข การมีส่วนร่วมการสร้างกระบวนการเรียนรู้ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ได้เอาใจใส่ตามบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างจริงจังและต่อเนื่องซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (รัชพงศ์ มีแก้ว, 2557); (ทศพล ธีระพร, 2559); (นุชา สระสม, 2560); (Phoyen, 2015); (Lewis, 2010); (Hutsell, 2010)

ผลการเผยแพร่การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และเอกสารประกอบ คือ คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา พบว่า ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ประเมินเฉพาะข้อที่ 1, 3 และ 8 ส่วนผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ประเมินเฉพาะข้อที่ 2, 4 และ 11 สูงกว่าก่อนการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา แสดงให้เห็นว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และเอกสารประกอบ คือ คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ที่พัฒนาขึ้นจากการอาศัยความร่วมมือจากกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา สามารถพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความพึงพอใจต่อการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.15$)

9. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถานศึกษาที่เปิดการสอนในระดับประถมศึกษา ควรนำหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น จากการวิจัยครั้งนี้ มาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา ให้เข้ากับบริบทของสถานศึกษาแต่ละสถานศึกษา ทั้งนี้จากข้อค้นพบของการวิจัยที่พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

2. สถานศึกษาควรที่เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและกำหนดบทบาทสำคัญในการที่จะทำให้เกิดการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ให้มีความต่อเนื่องโดยต้องกำหนดเป็นนโยบายหลักของสถานศึกษา เนื่องจากข้อค้นพบจากงานวิจัยชี้ให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมของท้องถิ่นหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาได้อย่างดียิ่ง

3. สถานศึกษาควรกำหนดระดับชั้นและค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาให้ชัดเจน เนื่องจากข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ สามารถพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาสูงขึ้นได้ ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งผู้เรียน ออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มแรก คือ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ได้รับการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียน ข้อ 1 ข้อ 3 และ ข้อ 8 กลุ่มที่สอง คือ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 แสดงให้เห็นว่า คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้น จากการอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรหลายกลุ่ม สามารถพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรพัฒนาต่อยอดงานวิจัยในลักษณะการบริหารแบบมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อการพัฒนาค่านิยมหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษา เนื่องจากข้อค้นพบจากงานวิจัยมีคุณภาพแต่เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเกิดผลเป็นรูปธรรมและสามารถนำไปบูรณาการใช้กับหน่วยงานอื่น ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษากำหนดไว้ และเพื่อให้ได้แนวปฏิบัติให้แก่สถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาค่านิยมหลักให้เกิดผลเป็นรูปธรรมและเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศไทยในอนาคต

2. เนื่องจากงานวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะผู้เรียนระดับประถมศึกษา ในการวิจัยครั้งต่อไปอาจจะขยายไปสู่ระดับการศึกษาอื่น ๆ เช่น ระดับมัธยมศึกษา ระดับมหาวิทยาลัย เป็นต้น

รายการอ้างอิง

- Phoyen, k. (2015). The Effects of Using Model of Concept Learning for Development Ethics by Sufficiency Economy for Ethics in Professional Teacher of the Student in Faculty of Education Silpakorn University. *Journal of education silpakorn university*, 12(1), 149-154. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/suedujournal/article/view/94945/74185>
- Ministry of Education. (2002). *National Education Act B.E. 2542 (1999) and Amendment (No. 2) B.E. 2545 (2002) with related ministerial regulations and Compulsory Education Act B.E. 2545 (2002)*.

- _____. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. ไทย.
- ทศพล ชีวะพร. (2559). *การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเครือข่าย ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดอุทัยธานี*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา.
- ทับทิม แสงอินทร์. (2559). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสรวงสุทธาวิทยา จังหวัดสุพรรณบุรี*. [การค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทำนอง ภูเกิดพิมพ์. (2556). *แนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัชพงศ์ มีแก้ว. (2557). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในกลุ่มลำเหย อำเภอดอนตูม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นันทนา แสนจำลาห์. (2554). *การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านบึง “มนูญวิทยาการ” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นุชา สระสม. (2560). *การมีส่วนร่วมใน “การบริหารแบบบ้าน วัด โรงเรียน” ของโรงเรียนวัด สังกัดกรุงเทพมหานคร*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประชา แก้วสวัสดิ์. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พระครูปริยัติธรรมวงศ์. (2557). *การพัฒนาสังคมไทยบนฐานพุทธธรรม : ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. ราชกิจจานุเบกษา.
- รุ่งอรุณ เขียวพุ่มพวง. (2557). *กิจกรรมนันทนาการเพื่อพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของเด็ก*. เอส.ออฟเซ็ทกราฟฟิคดีไซน์.
- โรงเรียนวัดสวนแดง. (2560). *รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ประจำปี 2560*. โรงเรียนวัดสวนแดง อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี.
- _____. (2561). *รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ประจำปี 2561*. โรงเรียนวัดสวนแดง อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี.
- วัชร มะรังศรี. (2558). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วีรพงษ์ คล้อยดี. (2558). “กลยุทธ์การขับเคลื่อนค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.” *วารสารสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ*. 6(2), 157–167.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1. (2557). *เอกสารการขับเคลื่อนค่านิยมหลัก 12 ประการสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา*.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1. (2551). *เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของนักเรียน”*.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). *นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.*

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). *คู่มือบริหารจัดการเวลาเรียน “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ปีการศึกษา 2559. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.*

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2554). *คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ฉบับสถานศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติม พฤศจิกายน พ.ศ. 2554). พิมพ์ครั้งที่ 2. ออฟเซ็ท พลัส.*

อรรถ กักพล. (2552). *การมีส่วนร่วมของประชาชน : คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน.*

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

Hutsell, James D. (2013). “School Board Member Perception on Their Roles and Responsibilities in Seveloping Policy that Affects Student Achievement.” *Dissertation Abstracts International*. 70(09), 284.

Lewin, Kurt. (1996). “Field. Theory and Leaning Ind.” *Cartwright Field Theory in Social Science : Selected Theoretical*. New York : Harper and Row.